

Regelbunden tillsyn i Fornåsa skola i Motala kommun

Delbeslut

Rektorn vid Fornåsa skola
590 33 Borensberg

Regelbunden tillsyn i Fornåsa skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Motala kommun under våren 2009. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Fornåsa skola den 6–7 maj 2009.

Varje skola får efter besöket ett beslut (delbeslut) där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i kommunen i ett kommunbeslut (slutligt beslut). Delbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det kommunbeslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter fattat kommunbeslut.

Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Fornåsa skola, dels den information som samlats in under besöket. I Fornåsa skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet**Tabell 1:** Antal elever på Fornåsa skola

Skolan/skolorna	Antal elever
Förskoleklass	19
Grundskola	87

Källa: Fornåsa skola 2009-05-06

Fornåsa skola ligger i Fornåsa samhälle mitt på Östgötslätten. På skolan finns förskoleklass, årskurs 1 till årskurs 6 samt fritidshemsverksamhet. Skolan har totalt 125 elever och 18 personal. Eleverna i årskurs 1–2 och 3–4 går i åldersintegrerade klasser, medan eleverna i årskurs 5 och 6 går i åldershomogena klasser.

Elever och lärare är organiserade i två vertikala arbetslag och för skolans ledning finns en rektor som även ansvarar för Klockrike skola. Klockrike skola redovisas i en separat rapport.

I anslutning till skolan finns även skolbarnsomsorg. Denna verksamhet granskas på kommunövergripande nivå och bedöms i en separat verksamhetsrapport.

Skolan har ett nära samarbete med Fornåsa samhälles föreningsliv där eleverna genom olika temastudier får lära sig om hembygden.

Skolinspektionens delbeslut med anledning av den regelbundna tillsynen i Fornåsa skola

Skolinspektionen bedömer att det är en angelägen uppgift för Fornåsa skola att följa upp kunskapsresultaten kontinuerligt i samtliga ämnen. Skolan måste tidigt identifiera vilka åtgärder skolan behöver vidta för att alla elever ska ges förutsättningar att nå målen för grundskolan. Det är även av vikt att elever i behov av särskilt stöd får sina behov tillgodosedda i alla ämnen (Kunskapsresultat 1.1).

Skolinspektionens tillsyn visar också att Fornåsa skola behöver vidta åtgärder inom följande områden:

- Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat (1.2.3)
- Anpassning av verksamheten till elevernas behov (1.5.2)
- Normer och värden i studiemiljö och samvaro (2.1.1, 2.1.3)
- Tillgång till likvärdig utbildning (3.1.1, 3.1.2)
- Personalens utbildning (3.2.1)
- Kvalitetsarbete (3.4.1, 3.4.2)

Rektor och huvudman har ett ansvar för att åtgärder vidtas. Skolinspektionen kommer att följa upp detta beslut. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag Skolinspektionens slutliga beslut avseende Motala kommun meddelas.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Fornåsa skola	Riket	Fornåsa skola	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	100	85	95	87
	Matematik	73	72	81	73
	Svenska	100	71	81	72
	Svenska som andraspråk	.	56	.	61

Källa: Uppgifter från Fornåsa skola 2009-05-06. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 4 för 2007 exkluderade på grund av stora bortfall.

. = Uppgift saknas

Kommentar och bedömning:

Skolan ska enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.2 Kunskaper, ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändigt för varje individ och samhällsmedlem.

På Fornåsa skola sker uppföljningar av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen på individnivå. Skolans personal har tillsammans med Klockrike skola arbetat fram bedömningskriterier i samtliga ämnen vilka även fungerar som en pedagogisk planering för vad undervisningen i de olika årskurserna ska innehålla.

Sammanställningar på skolnivå av i vilken omfattning eleverna nått kunskapsmålen i samtliga ämnen i årskurs fem saknas vilket medför att det är svårt att göra en bedömning av Fornåsa skolas resultat.

De resultat som redovisas är från de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska. Skolan har under de senaste två åren (från 2007 till 2008) förbättrat sina resultat i matematik där 81 procent av eleverna nått kravnivån på samtliga delprov mot 73

procent året innan. Däremot uppvisar skolan försämrade resultat i både engelska och svenska i jämförelse med tidigare år. I jämförelse med riket är resultaten på de nationella ämnesproven högre för de senaste två åren (se tabell 2).

Skolinspektionen bedömer att det är en angelägen uppgift för Fornåsa skola att följa upp kunskapsresultaten kontinuerligt i samtliga ämnen. Skolan måste tidigt identifiera vilka åtgärder skolan behöver vidta för att alla elever ska ges förutsättningar att nå målen för grundskolan. Det är även av vikt att elever i behov av särskilt stöd får sina behov tillgodosedda i alla ämnen (se vidare under 1.5.2).

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

De individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av från Fornåsa skola innehåller till stor del det som förordningen kräver. De beskriver elevernas studiesituation i samtliga ämnen förutom de samhällsorienterande och naturorienterande ämnena där skolan ger skriftliga omdömen i block. Att beskriva elevernas kunskapsutveckling i ämnesövergripande block är möjligt i de lägre årskurserna men för de årskurser där det finns nationellt fastställda mål måste bedömningen relateras till samtliga dessa mål.

Skriftliga omdömen ska ges om kunskapsutvecklingen i samtliga ämnen från

med årskurs 5 vilket skolan behöver åtgärda. I detta sammanhang vill Skolinspektionen påpeka att ämnet teknik inte ingår i de naturorienterande ämnena.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

6 (15)

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund för fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av 4 kap. 1 § skollagen framgår att särskilt stöd ska ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Av 5 kap. 5 § grundskoleförordningen framgår att särskilt stöd ges till elever med behov av specialpedagogiska insatser. Sådant stöd ska i första hand ges inom den klass eller grupp som eleven tillhör. Av intervjuer med rektorn och lärare på Fornåsa skola framgår att särskilt stöd företrädesvis ges i ämnena svenska, matematik och engelska. Särskilt stöd kan vid enstaka tillfällen ges i samhällsorienterande ämnen. Vidare framkommer av intervjuer att särskilt stöd inte ges i tillräcklig omfattning i samtliga ämnen trots att behov finns och inte i första hand inom den klass eller grupp som eleven tillhör. Enligt Skolinspektionens bedömning ges inte särskilt stöd i alla ämnen och i tillräcklig omfattning där behov finns på Fornåsa skola. Åtgärder behövs.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 1 kap. 2 § skollagen ska verksamheten i skolan utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt ska den som verkar inom skolan främja jämställdheten mellan könen samt aktivt motverka alla former av kränkande behandling, såsom mobbning och rasistiska beteenden. Enligt 14 a kap. 6 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Av 14 a kap. 10 § skollagen framgår att om huvudmannen eller personal får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, är huvudmannen skyldig att utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Eleven ska i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära.

Av intervjuer med elever, lärare och rektor framkom att det finns elever på Fornåsa skola som känner sig utsatta för kränkande behandling i form av verbala kränkningar och hot. Dessa kränkningar och hot sker oftast under rasttid vilket i sin tur påverkar studiemiljön i klassrummet. Skolan har inte i sin likabehandlingsplan lyft dessa problem och efter kartläggning upprättat en plan med åtgärder som ska vidtas under läsåret 2008/2009 (se vidare under 2.1.3). Det värdegrundsarbete som skolan genomför bedrivs i första hand på klass- och arbetslagsnivå. Skolan har därutöver under läsåret arbetat övergripande med värdegrundsord och förväntansdokument för elever, föräldrar och personal.

Skolinspektionen finner det av yttersta vikt att skolan fortsätter sitt arbete med att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling och hot. Alla elever ska med tillförsikt kunna gå till en skola präglad av trygghet och respekt. Ett förebyggande arbete som genomsyrar hela skolan är en naturlig utgångspunkt för detta. Eleverna ska veta att det på skolan finns ett system som bidrar till ökad trivsel och trygghet. Det är därför mycket angeläget att Fornåsa skola fortsätter och intensifierar sitt värdegrundsarbete och vidtar ytterligare åtgärder så att alla elever kan känna sig trygga och respekterade i skolan. Åtgärder behövs även avseende uppföljning och utvärdering av att genomförda förebyggande insatser haft avsedd effekt (se vidare under 3.4.1).

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Fornåsa skola har en plan som till vissa delar uppfyller lagens krav. Planen är utarbetad för hela rektorsområdet och inkluderar även Klockrike skola. I planen beskrivs en gemensam vision och målsättning avseende normer och värden för båda skolorna. Vidare beskrivs det förebyggande arbetet och de fortbildningsinsatser som vidtagits på skolorna. Som tidigare nämnts saknar planen dock en specifik redovisning av respektive skolas behov utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för de insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året. Vidare saknas en beskrivning av hur händelser och åtgärder ska dokumenteras. Av intervjuer med elever, lärare och rektorn framkom även att planen inte upprättats under medverkan av barn och elever. Detta behöver åtgärdas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Enligt 2 kap. 4 § grundskoleförordningen ska beslut om fördelning av antalet timmar för ämnen, ämnesgrupper, språkval och elevens val ska fattas av styrelsen efter förslag från rektorn. Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Fornåsa skolas timplan består av en fördelning av undervisningstid i minuter för varje ämne veckovis från årskurs 1 till årskurs 6. I årskurs 7 fortsätter de flesta av eleverna sin skolgång på Hällaskolan. Av de timplaner Skolinspektionen tagit del av och genom intervjuer med rektorn framgår att Fornåsa skola inte kan säkerställa att eleverna erbjuds den garanterade undervisningstiden i samtliga

ämnen i ett årskurs 1 till 9 perspektiv. Åtgärder behövs.

Av den timplan som gäller för undervisningen i Fornåsa skola framgår inte heller i vilken omfattning undervisning i ämnet teknik erbjuds eleverna. Eleverna på skolan undervisas dock i ämnet. Skolan har inte i skolans timplan synliggjort ämnet teknik och därmed ej heller säkerställt i hur stor omfattning ämnet teknik erbjuds eleverna. Detta behöver åtgärdas.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 2 kap. 17–18 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för språkval. Som språkval ska erbjudas minst två av språken franska, spanska och tyska. Som språkval för en elev ska i stället erbjudas följande språk, om eleven och elevens vårdnadshavare önskar det: det språk som eleven har rätt till modersmålsundervisning i, svenska som andraspråk för elever som i övrigt får undervisning i svenska som andraspråk, svenska för elever som i övrigt får undervisning i svenska, engelska, eller teckenspråk. En kommun är skyldig att anordna undervisning i ett sådant språk, om minst fem elever väljer språket.

Eleverna i Fornåsa skola erbjuds som språkval franska, spanska och tyska. Utöver detta erbjuds modersmål som språkval. Om skolan gör en bedömning av elevens kunskapsutveckling och finner att eleven har svårigheter att nå målen i svenska och/eller engelska kan eleven också välja en kombination av svenska och engelska. Vidare framgår av intervjuer att en elev inte kan välja antingen svenska eller engelska.

Skolinspektionen bedömer att skolan måste tillse att eleverna erbjuds de alternativ till språk som de enligt förordningen har rätt till och att språkvalet inte används för att ersätta stödåtgärder. Detta måste åtgärdas.

Vidare framgår av 2 kap 9 § grundskoleförordningen att om en eller båda av elevens vårdnadshavare har ett annat språk än svenska som modersmål och språket utgör dagligt umgängesspråk för eleven, ska eleven få sin undervisning i detta språk som ett ämne (modersmålsundervisning), om eleven har grundläggande kunskaper i språket och eleven önskar få sådan undervisning.

I Motala kommun finns en rektor som ansvarar för att elever med rätt till modersmålsundervisning erbjuds denna undervisning. Fornåsa skolas rektor har anmält att det på skolan finns elever med rätt till modersmålsundervisning i engelska men fått till svar att kommunen inte kan anordna undervisning på grund av att behörig personal saknas. För Skolinspektionens bedömning av rät-

ten till modersmål hänvisas till kommunbeslutet.

Av 2 kap 19–20 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. I elevens val kan även ingå ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk). Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Styrelsen ska sträva efter att tillgodose elevernas val genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser.

På Fornåsa skola finns inte elevens val i enlighet med författningen. Detta är inte förenligt med grundskoleförordningen och behöver åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 2 kap. 3 § skollagen är kommuner och landsting skyldiga att för undervisningen använda lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Undantag får göras endast om personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna.

På Fornåsa skola har rektor organiserat undervisningen utifrån klasslärarprinci-

pen där samma lärare undervisar i flertalet ämnen trots att lärarna har olika ämnesbehörighet. Detta innebär att vissa lärare undervisar i ämnen som de inte har utbildning för. Av dokumentationen och i intervjuer framkom även att undervisningen i musik och idrott och hälsa bedrivs av fritidspedagoger för vissa klasser. Skolinspektionen kan dock konstatera att det vid besöket fanns lärare med olika ämnesbehörigheter men att skolan i sin organisation inte utnyttjat dessa.

Skolinspektionen bedömer att Fornåsa skola i sin organisation i större omfattning behöver säkerställa att undervisningen bedrivs av lärare med adekvat utbildning för den undervisning som ska bedrivas. Detta behöver åtgärdas.

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår av Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

Fornåsa skola följer upp elevernas kunskapsresultat på individnivå i samtliga ämnen samt på skolnivå i ämnena engelska, matematik och svenska. På skolnivå saknas emellertid en systematisk uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen. Därmed saknas ett viktigt redskap för att genomföra förändringar av undervisningen i syfte att nå en ökad måluppfyllelse. På skolan saknas även uppföljningar över om åtgärderna som genomförts genom att ge eleverna särskilt stöd bidragit till önskvärd effekt och en högre måluppfyllelse.

Som tidigare har beskrivits under 2.1.1 finns det elever på skolan som är utsatta för kränkningar och hot. Rektorn har ett särskilt ansvar för att det i verksamheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och att arbetet inriktas mot de nationella målen för normer och värden. Av intervjuer med personal och rektorn framkom att Fornåsa skola saknar en årlig plan där insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året redovisas. Uppföljning av värdegrundsarbetet sker endast i arbetslagen och skolan har inte kartlagt vilka åtgärder som behöver genomföras för nå ett bättre resultat.

Rektorn måste ta ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen så att skolans utveckling främjas och en ökad måluppfyllelse nås. Detta behöver åtgärdas.

Av 2 kap. 23 § grundskoleförordningen framgår att för genomförandet av de fastställda målen för utbildningen ska det finnas en arbetsplan. Arbetsplanen ska utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare.

På Fornåsa skola finns en arbetsplan som är gemensam för hela rektorsområdet. I arbetsplanen framgår inte hur Fornåsa skola ska arbeta med genomförandet av de fastställda målen för utbildningen. Vidare framkommer att arbetsplanen inte har utarbetats under medverkan av företrädare för elever och vårdnadshavare. Detta behöver åtgärdas.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten.

Kvalitetsredovisningen beskriver inte alla verksamheter inom skolan. Beskrivningar avseende förskoleklassens verksamhet och måluppfyllelse saknas. Detta behöver åtgärdas.

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

För Fornåsa skola finns tillsammans med Klockrike skola en gemensam kvalitetsredovisning. Verksamheterna beskrivs emellertid på ett sätt som gör att det under flera punkter är svårt att utläsa vilken skola som redovisas. Detta behöver åtgärdas.

Kvalitetsredovisningen innehåller dock till vissa delar de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras emellertid kunskapsresultat alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Under varje område saknas även analyser och till viss del också resultatbeskrivningar. Detta medför att redogörelser för vilka åtgärder som skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse ej kan identifieras. Åtgärder behövs.

Enligt 3 a § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska i kvalitetsredovisningen uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen

redovisas.

I rektorsområdets kvalitetsredovisning redovisas inte någon uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan. Detta behöver åtgärdas.

Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning.

Av intervjuerna har framkommit att eleverna har svarat på enkäter som underlag för skolans kvalitetsredovisning. I övrigt har Fornåsa skolas kvalitetsredovisning inte utarbetats under medverkan av elever. Detta behöver åtgärdas.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit avdelningsjurist Carin Holtz, utredare Margareta Bure, undervisningsråden Eleonor Duvander och Christina Aro-Östgren.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Gun Bystedt-Nordqvist
Undervisningsråd

Kopia till
Motala kommun